

„Tautų, kultūros įvairovė ir lygybė pasaulyje – vaikų akimis“

Žmonija susideda iš įvairių tautų, kurios turi daug panašumų, bet kartu yra labai individualios. Kiekviena tauta turi savo vertybes, savo gyvenimo taisykles ir tarpusavio bendravimo vertybes. Pasauliui tampant vis labiau globaliu, tauta, tautiškumas, tapatybė tampa naujų apmąstymų, interpretacijų, diskusijų ir net priešingų hipotezių sankirtos tašku. Norėdami neprarasti savo savitumo, turime saugoti tautinę kultūrą, kalbą, papročius, tradicijas, ateinančią kartą ugdyti ir vystyti asmenybes tokia kryptimi, kad modernioji informacija neardytų savos kultūros vertybių suvokimo ir pažinimo. Vienas iš mūsų protėvių materialaus turto palikimų – tautinis kostiumas su jame užkoduota dvasine tautos praeities informacija. Jis, kaip ir šalis, tauta ar žmogus, turi savo istoriją – ir kaip simbolis, ir kaip meno kūrinys – prilyginamas vėliavai, herbui, himnui. Ar vaikai ir jaunimas pažins savo tautinį kostiumą iš vadovėlių iliustracijų ir muziejų eksponatų, ar jis taps tautinio tapatumo dalimi, priklausos taip pat ir nuo dailės pedagogų, galinčių ir privalančių perduoti tautos sukauptą palikimą ateinančioms kartoms per vaikų ir jaunimo kūrybinę veiklą.

Tarptautinio vaikų meno darbų konkurso ir parodų rengėjas (žr. 1 priedą), jaunimo kūrybiškumo ugdymo instituto (žr. 2 priedą) ir keliaujančios jaunimo galerijos (žr. 3 priedą) bei leidinio „Meno pasaulis“ (žr. 3 priedą) įkūrėjas Mihailas Lišaninas (žr. 4 priedą) iš Slovėnijos 2017 metais pakvietė viso pasaulio vaikus ir jaunimą pasidomėti savo tautiškumu, kultūriniu paveldu ir jo išsaugojimu ateities kartoms piešiniiais per tautinį kostiumą ir šokius atskleisti savo šalies tapatybę dalyvaujant piešinių konkurse tema „Mano šalies tautiniai drabužiai, tautosaka ir šokiai“. Mihailo Lišanino kvietime rašoma: *„Tuo metu, kai mūsų planeta tampa pasauliniu kaimu, galite įnešti savito ir atrasti kažką ypatingo: Tai aš, tai mano tauta, tai unikali šios planetos istorijos dalis. Tai tavo tautos dovana, kuo kiti galės pasidžiaugti. Norėčiau paskatinti jus aplankyti muziejus, savo tautos šventes, sužinoti daugiau apie savo šeimos relikvijas. Esu įsitikinęs, kad rasite ką nors, ką verta išsaugoti mūsų ateities kartoms kaip prisiminimą apie praėjusį laiką ir jūsų tautos meno kūrybiškumą. Etnologija, tautosaka, šokiai ir tautiniai kostiumai yra pasaulio tautų istorijos dalis.*

Pagalvokite, kas iš šimtmečius kauptų lobynų (kokie etnografiniai kostiumai, tautiniai šokiai) geriausiai reprezentuoja, simbolizuoja jūsų tautą ir žmones, ir nupieškite.“

Konkurso dalyviai atsiuntė daugiau kaip 6000 piešinių iš 33 pasaulio šalių, pranokdami visus konkurso rengėjų ir vertinimo komisijos narių lūkesčius. Geriausi atrinkti kūriniai su pirmąja pasaulyje Jaunimo kūrybiškumo ugdymo instituto mobilia galerija atkeliauja į Lietuvą. Paroda eksponuojama Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centre gegužės 2–30 dienomis. Į parodos atidarymą

gegužės 4 dieną 11val. atvyks ir konkurso organizatorius ir įkūrėjas slovenas Mihailas Lišaninas. Parodoje bus eksponuojami ir laureatų iš Lietuvos darbai.

Mes tikimės, kad ši vaikų ir jaunimo dailės parodos pridėtinė vertė bus ta, kad Lietuvoje stiprės pilietiškumas ir demokratiškumas, bendradarbiavimas tarpusavio palaikymo ir supratimo principu, atvirumas įvairioms kultūroms. Ši jau 243-ioji Mihailo Lišanino globojama paroda – tai puiki galimybė Lietuvai tapti kultūrinio nusileidimo platforma. Tai tarsi globaliojo švietimo atspindys, galintis sustiprinti pasaulio vaikų tarpusavio ryšį per kultūros raišką, naudojant dailę kaip saviraiškos priemonę, papildant mūsų Lietuvos vaikų ir jaunimo tautinį ugdymą globaliojo pilietiškumo linkme, atskleidžiant, kad pasaulis – tai viena didelė šeima ir mes esame VIENIS.

Organizatoriai:

NNVBO platforma Justina Kalunaitė

Dailės asociacijos vadovas Rimantas Kisielius

VšĮ Socialinės partnerystės centras

Asta Šidlauskienė

Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras

PARODŲ, KURIOSE EKSPONUOTI LEIDINIO „MENO PASAULIS“ SURENGTŲ
TARPTAUTINIŲ KONKURSU LAIMĖTOJŲ DARBAI, SĄRAŠAS

CELĖ, SLOVĖNIJA

260 PARODŲ 33 ŠALYSE (1995–2017 M.)

Argentina – Vilja Konstitusjonas, Rosarijus, Santa Fè
Baltarusija – Dzeržinskas (4), Sluckas, Kazlovičai, Velikoe Selo
Bulgarija – Montana (4), Vraca (3)
Bosnija ir Hercegovina – Mostaras
Čekija – Praha
Kinija – Honkongas (2)
Kroatija – Zagrebas, Bjelovaras (2), Otočecas, Osijekas, Koprivnica, Reka
Prancūzija – Paryžius (2)
Gambija – Bandžulis
Gana – Kumasis, Krokobitė
Vokietija – Miunchenas
Vengrija – Kečkemėtas
Indija – Bangaloras
Indonezija – Bandungas
Iranas – Teheranas (2)
Kuba – Havana
Makedonija – Skopjė
Moldavija – Kišiniovas
Juodkalnija – Podgorica, Cetinė
Lenkija – Myškuvas, Opolė, Katovicai, Čenstakava
Portugalija – Madeira, Evora
Rumunija – Piteštis
Rusija – Maskva (5), Novosibirskas, Samara, Vladimiras (3), Jekaterinburgas, Obė, Sajanskas,
Zima, Angarskas, Irkutskas
Slovakija – Bratislava (2), Hlohovecas, Košicė
Slovėnija – Celės senoji pilis (61), Celė (44), Liubliana (4), Mariboras (2), Jesenicės (3), Izola
(3), Žalecas (5), Dobrna (1), Šmarė prie Jelšaho, Velenė, Slovenske Konjicės, Postoina,
Slovenska Bistrica, Polzela, Grižė, Ptujus, Koperis, Vodice
Serbija ir Juodkalnija – Novi Sadas (2)
Serbija – Belgradas (2), G. Milanovacas, Valevas (2), Pančėvas (6), Kralevas
Pietų Korėja – Seulas
Sudanas – Nubos kalnai (2)
Turkija – Ankara, Gaziantepas (6), Ogiuzelis, Trabzonas, Samsunas (3)
JAV – Ilinojus
Jugoslavija – Badnjevacas, Negotinas, Subotica (3), Kikinda, Belgradas

2 priedas

Jaunimo kūrybiškumo ugdymo institutas

Celė (Slovėnija)

Šis institutas ir leidinys „Meno pasaulis“ rengia vienintelį privatų pelno nesiekiantį tarptautinį viso pasaulio vaikų meno darbų konkursą. Šis konkursas yra vienas iš dešimties didžiausių tokio tipo konkursų pasaulyje ir vienas iš trijų didžiausių Europoje, nes jam pateikiama apie 130 000 meno darbų iš 110 skirtingų šalių.

Iš instituto archyvo buvo surengta 260 parodų 33 šalyse.

3 priedas

Mihailo Lišanino (Mihailo Lišanin) keliaujanti jaunimo galerija buvo įkurta kartu su Jaunimo kūrybiškumo ugdymo institutu, leidiniu „Meno pasaulis“ ir buvusią Celės (Celje) jaunimo galeriją. Juos visus įkūrė Mihailas Lišaninas, turintis daugiau nei 20 metų tarptautinę patirtį jaunimo ir suaugusių meno srityje. Uždarius Celės jaunimo galeriją M. Lišaninas nusprendė priimti naują iššūkį ir galerija tapo pirmąja keliaujančia galerija pasaulyje. Galerijos archyve saugoma apie 130 000 meno darbų, kuriuos sukūrė jaunuoliai iš 110 šalių. Ši galerija pateisina reikliausių galerijų ir didžiausių meninio jaunimo kūrybiškumo mylėtojų profesinius lūkesčius. Keliaujanti jaunimo galerija skatina jaunųjų menininkų veiklą visame pasaulyje, padeda kurti jaunimo ir suaugusiųjų ryšius, atskleidžia Celės miestą bei Slovėniją naujoje šviesoje ir žavi pasaulio meno mylėtojus: prie to prisideda ir leidinio „Meno pasaulis“ parama, Mihailo Lišanino svoris pasaulinėje jaunimo meno arenoje ir aukšta meno darbų kokybė. Per 22 metus surengta 260 parodų 33 šalyse visuose žemynuose – tai rodo, kad jaunimo meninis kūrybiškumas vertinamas visame pasaulyje.

4 priedas

Leidiny „Meno pasaulis“

Celė (Slovėnija)

Nuo 1995 m. leidžiamo „Meno pasaulio“ skaitytojų ratas labai platus – nuo vaikų iki išsilavinusių menininkų. Jame skelbiama informacija apie konkursus, jų rezultatai, aprašomos parodos, galerijos, *ex tempore* piešiniai, skulptūros, grafikos darbai ir fotografijos. Jis skaitomas 20 šalių visuose žemynuose. Šis leidinys – langas į jaunimo ir suaugusiųjų meno pasaulį.

4 priedas

Mihailas Lišaninas, Celė (Slovėnija) – tarptautinio vaikų meno darbų konkurso autorius (nuo 1995 m.), tarptautinio grafikos darbų seminaro „Celės miesto architektūra ir istorija“ (2002 m.) rengėjas ir Keliaujančios jaunimo galerijos (2000 m.) bei leidinio „Meno pasaulis“ (1995 m.) įkūrėjas.

Už savo darbą ir atsidavimą vienijant šalis per meną ir skatinant jaunimo meninį kūrybiškumą Mihailas Lišaninas apdovanotas daugeliu užsienio apdovanojimų, pavyzdžiui, Argentinos garbės svečio Auksiniu raktu, Turkijos švietimo ministerijos garbės apdovanojimu, Rusijos kultūros ministerijos atminimo medaliu, Montanos miesto (Bulgarija) garbės svečio medaliu ir Gaziantepo miesto (Turkija) auksiniu garbės apdovanojimu. Jis taip pat yra Bangaloro (Indija) ir Dzeržinsko (Baltarusija) miestų garbės svečias. Indijoje 2010 m. jam suteiktas prestižinis Aryabhatos tarptautinis apdovanojimas. Mihailas Lišaninas yra komisijos narys Gaziantepe (Turkija), Honkonge (Kinija), Torunėje (Lenkija) ir Vladimirove (Kaliningradas, Rusija) rengiamuose tarptautiniuose konkursuose.